

МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ
Навчально-науковий інститут менеджменту та підприємництва
Кафедра документознавства та інформаційної діяльності

Г.О.Орендарчук

ІНФОРМАЦІЙНА КУЛЬТУРА

Методичні рекомендації до семінарських занять

для студентів I-го курсу

спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

Розглянуто та ухвалено
на засіданні кафедри документознавства
та інформаційної діяльності
Протокол № 1 від 27 серпня 2019 р.
Завідувач кафедри С.М. Петькун

Орендарчук Г.О.

Інформаційна культура: методичні рекомендації до виконання практичних робіт для студентів I курсу, спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / Г.О.Орендарчук, – Київ: ДУТ, 2019 – 21 с.

Методичні рекомендації містять інформацію щодо виконання практичних робіт з навчальної дисципліни «Інформаційна культура».

Методичні рекомендації розроблені для студентів I курсу освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

ВСТУП

Сучасний розвиток технологій (і зокрема інтернету) призвів до ускладнення процесу отримання та передавання інформації, а також поставив соціальну проблему ретрансляції навичок роботи з інформацією в сучасному суспільстві. Тому нині у контексті підготовки фахівців з документного забезпечення управління важливе місце займає вивчення дисципліни «Інформаційна культура», стрижневим поняттям якої є вивчення сутності інформаційної культури як суспільно-культурного феномену.

У запропонованих методичних рекомендаціях до практичних занять з курсу «Інформаційна культура» подано плани практичних занять, завдання, що необхідно підготувати до кожного заняття, питання для самоконтролю, рекомендована література, тематика рефератів та перелік питань до підсумкового контролю.

Для розширення знань з кожної теми, студенти повинні, крім конспекту лекцій, вивчити теоретичний матеріал, який подано у базових підручниках.

Для якісного опрацювання та вивчення теми, студенти повинні спочатку опрацювати конспект лекцій, рекомендовану літературу та надати відповіді на питання для самоконтролю, які виносяться наприкінці кожної теми.

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

Тема 1. Інформаційне суспільство та інформаційна культура.

Заняття 1. Теорія інформаційної культури.

План:

1. Поняття інформаційної культури та інформаційного суспільства
2. Історія інформаційної культури
3. Інформаційна культура та інформаційна грамотність

Завдання:

1. Охарактеризуйте поняття, сутність та основні риси інформаційної культури.
2. Охарактеризуйте іманентні та перманентні властивості інформаційної культури.
3. Охарактеризуйте поняття інформаційних потреб.
4. Охарактеризуйте інформаційне суспільство як соціокультурний феномен науково-технічного прогресу.
5. Охарактеризуйте систему інформаційної культури та її підсистеми.
6. Охарактеризуйте інформаційні процеси й інформаційну культуру.
7. Охарактеризуйте терміносистему інформаційної культури.
8. Охарактеризуйте нормативно-правові акти, що визначають основні терміни інформаційної культури.
9. Складіть таблицю:

№	Автор визначення інформаційна культура	Зміст концепції
1		
2		
3		
4		
5		

Запитання:

1. Що таке інформаційна культура?
2. В чому полягають основні риси інформаційної культури?
3. В чому полягають іманентні та перманентні властивості інформаційної культури?
4. Що таке інформаційні потреби?
5. В чому полягає сутність інформаційного суспільства як соціокультурного феномену науково-технічного прогресу?
6. Що таке система інформаційної культури та її підсистеми?
7. Що таке інформаційні процеси в інформаційній культурі?
8. Яку терміносистему інформаційної культури Ви знаєте?

9. В чому полягають нормативно-правові акти, що визначають основні терміни інформаційної культури?

Заняття 2. Інформаційне забезпечення як елемент інформаційної культури

План:

1. Роль інформаційної культури у формуванні інформаційного суспільства.
2. Інформаційне забезпечення освіти, науки, культури, дозвілля.
3. Інформаційне забезпечення виробництва та економіки.
4. Інформаційні потреби та інформаційні послуги.

Завдання:

1. Надайте загальні відомості про інформацію.
2. Назвіть та охарактеризуйте основні етапи інформаційної еволюції людства.
3. Охарактеризуйте історичні передумови розвитку та формування галузевої інформації, інформаційних джерел та інформаційного забезпечення.
4. Охарактеризуйте загальну суть концепцій інформаційного суспільства Маршала Маклюєна, Елвіна Тоффлера, Мануеля Кастельса, «ери без грошей» Ж.Аталлі, «мережного суспільства», «нетократії», інформаційного суспільства Й.Масуди.
5. Поясніть роль інформаційної культури у формуванні інформаційного суспільства.
6. В чому сутність інформаційного забезпечення освіти, науки, культури, дозвілля?
7. В чому сутність інформаційного забезпечення виробництва та економіки?
8. В чому полягає специфіка інформаційного суспільства в економіці? Як інформація стала товаром?
9. Якими є головні сучасні напрямки задоволення інформаційних потреб та інформаційних послуг?
10. Вкажіть у відсотковому значенні, **які інформаційні потреби** Ви задовольняєте в середньому протягом року за допомогою інформаційних служб і яких.
1) пошук повсякденної довідкової інформації, 2) споживання новин, 3) дозвілля (ігри, кіно, музика тощо), 4) навчання та пошук навчальної інформації, 5) інтернет-магазини та оплата послуг (телефону, інтернету, комунальних послуг тощо), 6) спілкування (соцмережі, електронна пошта).

Тема 2. Інформаційна культура як об'єкт соціально-філософського аналізу

Заняття 3. Соціально-філософські концепції інформаційної культури

План:

1. Філософські концепції сутності інформації, культури та інформаційної культури.
2. Основні положення теорії культурної еволюції
3. Сутність інформаційної культури (феноменологічний аспект)
4. Аспекти інформаційної культури
5. Культура поведінки у сфері інформаційних відносин

Завдання:

1. Охарактеризуйте філософські концепції сутності інформації та інформаційної культури.
2. Охарактеризуйте інформаційну культуру в соціологічних теоріях.
3. Охарактеризуйте інформацію в системі інформаційних кодів культури.
4. Охарактеризуйте основні функції інформаційних закладів: культурозбережувальну, трансляційну, творчу.
5. Охарактеризуйте продукти інформаційної культури.
6. Охарактеризуйте символіку інформаційної культури.
7. Охарактеризуйте структурно-функціональний контекст інформаційної культури.
8. Охарактеризуйте інформаційна культуру як уособлення творчої діяльності.

Запитання:

1. Які філософські концепції сутності інформації та інформаційної культури Вам відомі?
2. Як Ви розумієте інформаційну культуру як предмет соціологічних теорій?
3. В чому сенс інформації в системі інформаційних кодів культури?
4. В чому полягають основні функції інформаційних закладів?
5. Які продукти інформаційної культури Вам відомі?
6. В чому сенс символіки інформаційної культури?
7. В чому сенс структурно-функціонального контексту інформаційної культури?
8. В чому сенс інформаційної культури як уособлення творчої діяльності?

Заняття 4. Інформаційні коди культури

План:

1. Культура людства як зберігач та ретронслятор суспільно-необхідної та культурно-значущої інформації. Культурний код.
2. Мова як феномен інформаційної культури. Штучні мови.
3. Літературний твір як носій інформації.
4. Мистецький твір як прояв інформаційної культури.

Завдання:

1. Охарактеризуйте людську культуру як зберігача та ретронслятора суспільно-необхідної та культурно-значущої інформації.
2. Поясніть принципи культурної асиміляції.
3. Поясніть значення і феномен культурного коду.
4. Охарактеризуйте мову як феномен інформаційної культури.
5. Прочитати статтю Наталії Совтис «Мова як символічний код культури» (доступ - <http://philology.knu.ua/files/library/polonist/24/59.pdf>) та поясніть Ваше бачення питання.
6. Назвіть відомі Вам штучні мови. Оберіть одну з них (Штучні мови: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F:%D0%A8%D1%82%D1%83%D1%87%D0%BD%D1%96%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B8>) та складіть 1-2 речення.
7. Охарактеризуйте літературний твір як носій інформації. Оберіть народну казку або давній міф та проаналізуйте на пошук прихованого інформаційного контексту.
8. Охарактеризуйте сутність мистецького твору як прояву інформаційної культури.
9. Проаналізуйте будь-який мистецький твір на пошук прихованого інформаційного контексту.
10. Проаналізуйте декілька картин «Козак Мамай». Які культурні коди українського народу несли ці народні картини? Відповідь докладно аргументуйте. Здійсніть пошук прихованого інформаційного контексту.

Тема 3. Інформаційна культура як об'єкт інформаційного права

Заняття 5. Правові аспекти функціонування інформаційної культури

План:

1. Інформаційно-правова культура як складова інформаційної культури
2. Сутність правового забезпечення формування інформаційної культури

Завдання:

1. Охарактеризуйте концептуальні підходи до визначення сутності та змісту категорії «е-культура».
2. Охарактеризуйте сутність інформаційної культури (феноменологічний аспект).
3. Охарактеризуйте аспекти інформаційної культури.
4. Охарактеризуйте культуру поведінки у сфері інформаційних відносин.
5. Охарактеризуйте культуру інформаційних потреб та проблеми реалізації їх.
6. Охарактеризуйте інформаційно-правову культуру як складову інформаційної культури.
7. Охарактеризуйте взаємозв'язок інформаційної культури з правовою культурою.
8. Охарактеризуйте формування правосвідомості та інформаційної культури за допомогою права.
9. Охарактеризуйте світові ментальні системи (культури) права.
10. Охарактеризуйте взаємовплив культури права і науково-технічного прогресу.

Запитання:

1. Які є концептуальні підходи до визначення сутності та змісту категорії «е-культура»?
2. В чому полягає сутність інформаційної культури (феноменологічний аспект)?
3. Які є аспекти інформаційної культури?
4. В чому полягає культура поведінки у сфері інформаційних відносин?
5. В чому полягають культура інформаційних потреб та проблеми їх реалізації?
6. В чому полягає сенс інформаційно-правової культури як складової інформаційної культури?
7. В чому полягає взаємозв'язок інформаційної культури з правовою культурою?
8. В чому сенс формування правосвідомості та інформаційної культури за допомогою права?

Тема 4. Масові комунікації як детермінанта буття інформаційної культури

Заняття 6. Інформаційно-комунікаційна культура

План:

1. Сутність і види комунікації.
2. Кіберкомунікативний простір як культуроформуючий чинник.
3. Інформаційно-комунікаційна культура документаційного забезпечення

Завдання:

1. Охарактеризуйте сутність і види комунікації.
2. Охарактеризуйте вербальну і невербальну комунікацію в сучасній інформаційній культурі.
3. Охарактеризуйте масові комунікації в інформаційно-культурному полі сучасності.
4. Охарактеризуйте інформаційну культуру телевізуального простору та віртуальної реальності.
5. Охарактеризуйте комунікаційну діяльність у системі інформаційної культури.
6. Охарактеризуйте комунікацію як діалог культур.
7. Охарактеризуйте доступність інформації.
8. Охарактеризуйте проблему ціннісної ідентифікації інформації.
9. Охарактеризуйте виконання інформаційними центрами функції соціальної пам'яті.

Запитання:

1. В чому полягає сутність комунікації?
2. Які є види комунікації?
3. В чому полягає вербальна і невербальна комунікація в сучасній інформаційній культурі?
4. В чому полягає сенс масових комунікацій в інформаційно-культурному полі сучасності?
5. Що собою являє інформаційна культура телевізуального простору та віртуальної реальності?
6. Що собою являє інтернет-культура?
7. Що собою являє комунікаційна діяльність у системі інформаційної культури?
8. Що таке комунікація як діалог культур?
9. Що таке бар'єри комунікації?
10. Що собою являє культура комунікації?
11. Що таке доступність інформації? В чому полягає проблема доступності інформації?
12. Що собою являє проблема ціннісної ідентифікації інформації?
13. В чому полягає сенс виконання інформаційними центрами функції соціальної пам'яті?
14. Що таке ідеологічний, виховний бар'єри доступності інформації?

Тема 5. Інформаційна культура сучасного суспільства: проблеми та перспективи

Заняття 7. Інформаційна культура сучасного суспільства

План:

1. Феномен трансформації сучасного суспільства в рамках формування інформаційного суспільства.
2. Проблеми та перспективи інформаційної культури сучасного суспільства.

Завдання:

1. Охарактеризуйте інформацію як досягнення та проблему сучасного суспільства.
2. Охарактеризуйте інформацію як національне багатство.
3. Охарактеризуйте проблеми та перспективи світового інформаційного середовища?
4. Охарактеризуйте вплив глобалізації на становлення інформаційної культури в українському соціумі.
5. Охарактеризуйте вирішення соціальних, екологічних та моральних проблем людства в системі інформаційних культур.
6. Охарактеризуйте взаємообумовленість національної та інформаційної культур.
7. Охарактеризуйте інформаційну культуру як продукт політичної культури. Що таке культурна політика держави і в чому вона проявляється?
8. Визначте принцип інформатизації економіки. Який вплив в економічному житті відіграють електронні біржі та кріптовалюти? Охарактеризуйте появу та розвиток кріптовалют. Наведіть приклади 2-3 кріптовалют.
9. Визначте сенс поняття «віртуалізація життя». В чому проявляється віртуалізація суспільства? Які проблеми та перспективи вона створює?
10. Поясніть поняття та сутність інформаційної війни? Як можна протидіяти «кібер-війнам» та «кібер-агресії»?

Запитання:

1. В чому сенс інформації як досягнення та проблеми сучасного суспільства?
2. Як Ви розумієте твердження, що інформація є національним багатством?
3. В чому полягають проблеми та перспективи світового інформаційного середовища?
4. В чому полягає вплив глобалізації на становлення інформаційної культури в українському соціумі?
5. Як здійснюється вирішення соціальних, екологічних та моральних проблем людства в системі інформаційних культур?
6. В чому полягає взаємообумовленість національної та інформаційної культур?

Тема 6. Інформаційне забезпечення як прояв інформаційної культури

Заняття 8. Інформаційна культура мережевого та віртуального простору

План:

1. Інформаційна культура мережевого простору.
2. Віртуальна інформаційна культура.

Завдання:

1. В чому полягає сенс інформаційної культури мережевого простору?
2. В чому полягає сенс віртуальної інформаційної культури?
3. З'ясуйте сутність віртуальної реальності як феномену буття людства та індивіду.
4. Які філософські та соціологічні підходи та концепції віртуальної реальності існують? Які погляди на сутність мережевих технологій існують?
5. Охарактеризуйте можливості віртуальної реальності в різних сферах людської діяльності.
6. Що собою являють комп'ютерна ігрова індустрія та кібер-спорт? Яку роль в масовій культурі та суспільній свідомості вони відіграють? Яким чином розвиток комп'ютерних технологій, віртуальної реальності та мережевих технологій впливає на суспільство?
7. Поясніть основні соціокультурні проблеми віртуальної реальності та комп'ютерних комунікацій. Що таке «кіберзалежність», «інтернетзалежність»? Які наслідки для суспільства це несе?
8. Охарактеризуйте перспективи розвитку у майбутньому технологій Інтернету, віртуальної реальності та комп'ютерних технологій. Які гаджети і технології вже створені, але не ввійшли до загального використання?

Тема 7. Інформаційна культура в сучасній соціальній реальності

Заняття 9. Суб'єктивна інформаційна культура

План:

1. Соціальна інформація та соціальна комунікація.
2. Особистість і суспільство як об'єкти інформаційної культури.

Завдання:

1. Охарактеризуйте систему цінностей інформаційної культури.
2. Охарактеризуйте інформацію як цінність.
3. Охарактеризуйте книгу як цінність.

4. Охарактеризуйте комунікацію як основу інформаційної культури.
5. Охарактеризуйте соціальну інформацію та соціальну комунікацію.
6. Охарактеризуйте соціально-практичний вимір сучасної інформаційної культури.
7. Охарактеризуйте особистість і суспільство як об'єкти інформаційної культури.

Запитання:

1. В чому полягає система цінностей інформаційної культури?
2. Як Ви розумієте інформацію як цінність?
3. Якою цінністю є книга в давні часи та сьогодні?
4. В чому полягає комунікація як основа інформаційної культури?
5. Що таке соціальна інформація?
6. Що таке соціальна комунікація?
7. Які види соціальної комунікації Вам відомі?
8. В чому полягає соціально-практичний вимір сучасної інформаційної культури?
9. Якою мірою взаємодіють особистість і суспільство як об'єкти інформаційної культури?

Заняття 10. Інформаційний вплив суспільства на формування особистості

План:

1. Вплив ЗМІ на формування особистості в різних гендерно-вікових та соціальних групах.
2. Інформаційна ієрархія суспільства.

Завдання:

1. Охарактеризуйте теорії інформаційного впливу на особистість. В чому специфіка об'єктивного підходу до інформаційної диверсифікації?
2. Охарактеризуйте базові аспекти впливу змісту інформації на особистість (синтаксичний, семантичний, аксіологічний, гнесеологічний, системний).
3. Поясніть роль особистості в синергетичній інфо-комунікативній реальності. Чи вірне твердження, що кожна особистість за рівнем обміну інформації може розглядатися як високоорганізована система? Як цей феномен пояснюється в теоріях Ю.Шрейдера, «трьох світів» К.Поппера?
4. Що собою являє інформаційна ієрархія суспільства?
5. Поясніть поняття інфофонд, інфопотік.
6. Поясніть як здійснюється інформаційний вплив суспільства на формування особистості. Яку роль тут відіграють і носять для особистості інформаційні бар'єри?

7. Визначьте, який вплив мають ЗМІ на формування особистості в різних вікових групах. Чи є небезпека інформаційного «ураження» у підлітковій віковій категорії? Яким чином цьому можна запобігти?
8. Які існують специфічні відмінності у сприйнятті інформації різними гендерними та соціальними групами?
9. Складіть схему впливу інформації на формування особистості.

Заняття 11. Інформаційна культура як основа забезпечення інформаційної безпеки особистості.

План:

1. Загрози інформаційного суспільства.
2. Сутність та проблеми інформаційної безпеки.
3. Інформаційна культура та інформаційна гігієна особистості.

Завдання:

1. Охарактеризуйте сучасні та потенційні загрози інформаційного суспільства.
2. Охарактеризуйте структуру, категорії та види інформаційних загроз.
3. Охарактеризуйте сутність та проблеми інформаційної безпеки. Які концепції інформаційної безпеки Вам відомі?
4. В чому відмінність двох ступеней інформаційної безпеки – захисту інформації та захисту від інформації?
5. Охарактеризуйте технічний та гуманітарний аспекти інформаційної безпеки особистості.
6. Охарактеризуйте державну політику щодо забезпечення інформаційної безпеки України.
7. Що таке інформаційна агресія? Як від неї захистити суспільство та особистість? В чому суть деструктивної пропаганди? Яку небезпеку вона несе для особистості?
8. Які з інформаційних макрозагроз найбільш небезпечні для суспільства та чому?
9. Охарактеризуйте інформаційні мікрозагрози.
10. Що собою являють «інформаційна екологія» та «інформаційна гігієна»? Чи реальним є цілковитий інформаційний захист особистості?
11. Охарактеризуйте самоорганізацію особистості як елемент інформаційного захисту особистості.
12. Які з заходів інформаційної безпеки вживаєте Ви?

Тема 8. Традиційні та електронні інформаційно-пошукові системи як елемент інформаційної культури

Заняття 12. Засади функціонування інформаційно-пошукових систем

План:

1. Загальні відомості про традиційні (карткові) та електронні інформаційно-пошукові системи.
2. Поняття і класифікація інформаційно-пошукових систем.
3. Особливості та можливості інформаційно-пошукових систем.

Завдання:

1. Охарактеризуйте загальні відомості про традиційні (карткові) та електронні інформаційно-пошукові системи.
2. Охарактеризуйте класифікацію, функції, особливості та можливості інформаційно-пошукових систем.
3. Охарактеризуйте державні органи видавничої та інформаційної діяльності.
4. Охарактеризуйте галузеві інформаційні ресурси: книги, періодику.
5. Охарактеризуйте галузевий інтернет-простір.

Запитання:

1. Що таке інформаційно-пошукова система? Які види інформаційно-пошукових систем Вам відомі?
2. Які відмінності є між традиційними (картковими) та електронними інформаційно-пошуковими системами.
3. Які функції мають інформаційно-пошукові системи?
4. Які можливості надають інформаційно-пошукові системи?
5. Які галузеві інформаційні ресурси Вам відомі?
6. Що таке галузевий інтернет-простір?

Заняття 13. Ресурси Інтернет та їх інформаційно-освітні можливості для організації самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів

План:

1. Інтернет. Структура та послуги в мережі Інтернет. Інтернет-портали
2. Пошук в ресурсах Інтернет
3. Електронна бібліотека. Електронні книги і журнали

Завдання:

1. Охарактеризуйте принципи застосування мережі Інтернет для організації самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів.
2. Які можуть надаватися послуги в мережі Інтернет?

3. Охарактеризуйте Інтернет-портали.
4. Поясніть методику наукового та навчального пошуку в ресурсах Інтернет. Назвіть причини невдалого пошуку в мережі Інтернет.
5. Що собою являє електронна бібліотека?
6. Що собою являють електронні книги і журнали?
7. Складіть алгоритм пошуку в мережі Інтернет бібліографічної інформації
8. Складіть список вітчизняних електронних видань, які є у доступі в Інтернеті (10 джерел).

Заняття 14. Довідково-бібліографічний апарат наукової бібліотеки

План:

1. Інформаційно-пошукові системи в бібліотеці
2. Довідково-пошуковий апарат бібліотеки. Система традиційних (карткових) каталогів і картотек
3. Методика пошуку навчальної та наукової інформації в традиційних (карткових) каталогах та картотеках
4. Бібліографія. Бібліографічний опис видань. Каталогна картка
5. Індексування. Системи бібліотечної класифікації: універсальна десяткова класифікація (УДК), бібліотечно-бібліографічна класифікація (ББК)
6. Новітні інформаційні технології в роботі бібліотеки. Автоматизовані бібліотечні інформаційні системи
7. Електронний каталог
8. Методика пошуку інформації за різними параметрами (прізвище автора, назва документа)
9. Методика тематичного пошуку інформації (за контекстом, в тематичному каталозі).

Завдання:

1. Охарактеризуйте інформаційно-пошукові системи в бібліотеці
2. Охарактеризуйте довідково-пошуковий апарат бібліотеки. Система традиційних (карткових) каталогів і картотек
3. Охарактеризуйте методику пошуку навчальної та наукової інформації в традиційних (карткових) каталогах та картотеках
4. Що собою являє бібліографія? Охарактеризуйте бібліографічний опис видань. Що таке каталожна картка?
5. Охарактеризуйте індексування. Охарактеризуйте системи бібліотечної класифікації: універсальну десяткову класифікацію (УДК), бібліотечно-бібліографічну класифікацію (ББК)
6. Охарактеризуйте новітні інформаційні технології в роботі бібліотеки.
7. Що собою являють автоматизовані бібліотечні інформаційні системи?
8. Що собою являє електронний каталог?
9. Поясніть методику пошуку інформації за різними параметрами (прізвище автора, назва документа).

10. Поясніть методику тематичного пошуку інформації (за контекстом, в тематичному каталозі).

Тема 9. Методика пошуку навчальної та наукової інформації та аналітичне опрацювання джерел інформації.

Заняття 15. Методики пошуку навчальної та наукової інформації

План:

1. Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень.
2. Джерела інформації та їх використання в науково-дослідній роботі.
3. Методи обробки інформації. Пошук, накопичення та обробка наукової інформації. Загальна характеристика інформації.

Завдання:

1. Охарактеризуйте стратегію та методику пошуку інформації.
2. Охарактеризуйте технологію пошуку інформації.
3. Охарактеризуйте інформаційну етику.
4. Охарактеризуйте правила цитування, посилання на інформаційне джерело.
5. Охарактеризуйте науково-тематичні, бібліографічні видання та їх роль в інформаційному забезпеченні.
6. Охарактеризуйте принципи оформлення результатів інформаційного пошуку.
7. Охарактеризуйте методику пошуку навчальної та наукової інформації в традиційних (карткових) каталогах та картотеках.

Запитання:

1. В чому полягає стратегія та методика пошуку інформації?
2. Що таке технологія пошуку інформації?
3. В чому полягає сутність інформаційної етики?
4. Які існують правила цитування і посилання на інформаційне джерело?
5. В чому полягає важливість науково-тематичних, бібліографічних видань та їх роль в інформаційному забезпеченні?
6. Які є принципи оформлення результатів інформаційного пошуку?

Заняття 16. Аналітико-синтетичне опрацювання джерел інформації.
Оформлення результатів інформаційного пошуку

План:

1. Методика підготовки і проведення роботи з навчальною, науковою та довідковою літературою в процесі дослідження.
2. Раціональні прийоми інтелектуальної роботи з документами у навчальній та науково-дослідницькій роботі студентів (аналіз, синтез, порівняння, класифікація, узагальнення). Аналітико-синтетичне опрацювання документів.
3. Анотації, їх види. Методика анотування документів.
4. Реферування документів .
5. Правила цитування, посилання на інформаційне джерело.
6. Оформлення результатів інформаційного пошуку.

Завдання:

1. Назвіть основні етапи підготовки і проведення наукового дослідження.
2. Назвіть шляхи накопичення наукової інформації.
3. Назвіть і охарактеризуйте етапи вивчення інформаційних джерел.
4. Назвіть критерії якості інформації.
5. Чому існує потреба у згортанні інформації про документи?
6. У чому суть процесу згортання документної інформації?
7. Охарактеризуйте основні види наукового опрацювання документів.
8. У чому суть аналізу і синтезу під час наукового опрацювання документів?
9. Які види оглядів вам відомі? У чому їх відмінність?
10. Визначте зміст поняття «анотація».
11. Які функції виконує анотація?
12. Які види анотацій вам відомі?
13. Охарактеризуйте етапи процесу анотування.
14. Які вимоги ставляться до тексту анотацій?
15. Які засоби використовують під час складання рекомендаційних анотацій? Дайте їм характеристику.
16. Назвіть і охарактеризуйте методи згортання інформації, які використовуються під час анотування.
17. Що таке реферат і які функції він виконує?
18. Охарактеризуйте основні види рефератів?
19. Які установи здійснюють реферування в Україні?
20. Яка структура реферату?
21. На які етапи поділяється процес написання реферату?
22. Які методи подання інформації застосовують у процесі написання реферату?
23. Чим анотація відрізняється від реферату?
24. Охарактеризуйте основні прийоми, що застосовуються під час подання інформації методом перефразування.
25. Що таке науковий переклад? Чому він не включений до переліку спеціальних процесів аналітико-синтетичного опрацювання документів?
26. Яких правил необхідно дотримуватися під час складання списку використаних джерел?

Тема 10. Інформаційна діяльність як складова інформаційної культури

Заняття 17. Теоретичне обґрунтування інформаційної діяльності

План:

1. Діяльність та інформаційна діяльність людини: спільні та специфічні ознаки.
2. Характерні риси інформаційної діяльності.
3. Структура інформаційної діяльності.
4. Інформаційні потреби як чинник інформаційної діяльності.

Завдання:

1. Визначте місце інформаційної діяльності в структурі загальнолюдської діяльності.
2. Охарактеризуйте основні концепції діяльності та інформаційної діяльності особи. Які спільні та специфічні ознаки вони мають? Що є базовою характеристикою діяльності?
3. В чому полягають мотиви, ціль та завдання інформаційної діяльності?
4. Перерахуйте та поясніть характерні риси інформаційної діяльності.
5. Охарактеризуйте структуру інформаційної діяльності.
6. Як впливають інформаційні потреби на інформаційну діяльність? Як пізнавальна потреба забезпечується в інформаційній діяльності?
7. Охарактеризуйте методи аналізу інформаційних потреб.
8. Що таке інформаційний інтерес?
9. Що таке інформаційна модель особистості? Охарактеризуйте етапи формування інформаційної моделі особистості.

Заняття 18. Вплив інформаційної культури спеціалістів на якість підготовки інформаційних документів

План:

1. Документ як носій інформації.
2. Робота з документами як основа інформаційної культури.
3. Сміслові навантаження тексту документа.
4. Властивості тексту.

Завдання:

1. Що таке документ. Які функції він виконує? В чому полягає інформаційна та метаінформаційна функції документа?
2. Охарактеризуйте вплив інформаційної культури спеціалістів на якість підготовки інформаційних документів.
3. Семіотика та семантика в інформаційній діяльності особи. Знакові системи.
4. В чому полягає смислове навантаження тексту документа?
5. Поясніть значимі властивості та характеристики тексту документу?

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Поняття інформаційної культури та інформаційного суспільства
2. Історія інформаційної культури
3. Інформаційна культура та інформаційна грамотність
4. Філософські концепції сутності інформації, культури та інформаційної культури.
5. Основні положення теорії культурної еволюції
6. Сутність інформаційної культури (феноменологічний аспект)
7. Аспекти інформаційної культури
8. Культура поведінки у сфері інформаційних відносин
9. Інформаційно-правова культура як складова інформаційної культури
10. Сутність правового забезпечення формування інформаційної культури
11. Сутність і види комунікації.
12. Кіберкомунікативний простір як культуроформуючий чинник.
13. Інформаційно-комунікаційна культура документаційного забезпечення
14. Феномен трансформації сучасного суспільства в рамках формування інформаційного суспільства.
15. Проблеми та перспективи інформаційної культури сучасного суспільства.
16. Інформаційна культура мережевого простору
17. Віртуальна інформаційна культура
18. Соціальна інформація та соціальна комунікація.
19. Особистість і суспільство як об'єкти інформаційної культури.
20. Загальні відомості про традиційні (карткові) та електронні інформаційно-пошукові системи.
21. Поняття і класифікація інформаційно-пошукових систем
22. Особливості та можливості інформаційно-пошукових систем.
23. Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень.
24. Джерела інформації та їх використання в науково-дослідній роботі.
25. Методи обробки інформації. Пошук, накопичення та обробка наукової інформації. Загальна характеристика інформації

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Поняття інформаційної культури та інформаційного суспільства
2. Історія інформаційної культури
3. Інформаційна культура та інформаційна грамотність
4. Філософські концепції сутності інформації, культури та інформаційної культури.
5. Основні положення теорії культурної еволюції
6. Сутність інформаційної культури (феноменологічний аспект)
7. Аспекти інформаційної культури
8. Культура поведінки у сфері інформаційних відносин
9. Інформаційно-правова культура як складова інформаційної культури
10. Сутність правового забезпечення формування інформаційної культури
11. Сутність і види комунікації.
12. Кіберкомунікативний простір як культуроформуючий чинник.
13. Інформаційно-комунікаційна культура документаційного забезпечення
14. Феномен трансформації сучасного суспільства в рамках формування інформаційного суспільства.
15. Проблеми та перспективи інформаційної культури сучасного суспільства.
16. Інформаційна культура мережевого простору
17. Віртуальна інформаційна культура
18. Соціальна інформація та соціальна комунікація.
19. Особистість і суспільство як об'єкти інформаційної культури.
20. Загальні відомості про традиційні (карткові) та електронні інформаційно-пошукові системи.
21. Поняття і класифікація інформаційно-пошукових систем
22. Особливості та можливості інформаційно-пошукових систем.
23. Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень.
24. Джерела інформації та їх використання в науково-дослідній роботі.
25. Методи обробки інформації. Пошук, накопичення та обробка наукової інформації. Загальна характеристика інформації

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ

Базова

1. Кожевников В. Л. Основи збирання, обробки і передачі інформації. Теоретичні основи / В.Л. Кожевников., Л. В Кожевников. – Д.: НГУ, 2005. – 108 с.
2. Прудникова О.В. Інформаційна культура: концептуальні засади та світоглядний сенс : монографія / О. В. Прудникова. – Х. : Право, 2015. – 352 с.
3. Свістельник І. Інформаційна культура студента: навч. посіб. / І. Свістельник. – К.: Кондор, 2012. - 182 с.
4. Цимбалюк В. С. Інформаційна культура: навч. посіб. / В. С. Цимбалюк, Ю. В. Яцишин, Н. Б. Новицька, Р. А. Калюжний, М. Я. Швець; Держ. податк. адмін. України, Нац. ун-т держ. податк. служби України. – Ірпінь : Нац. ун-т ДПС України, 2007. - 254 с.
5. Чайка І. А. Інформаційна культура студента : навч. посібник для студ. ВНЗ педагогічного профілю / І. А. Чайка. – Тернопіль : Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2012. – 139 с.

Допоміжна

1. Жалдак М.І. Основи інформаційної культури вчителя / М.І. Жалдак // Використання нової інформаційної технології в навчальному процесі: Зб.наук. праць. – К., РНМК, 1990.
2. Кулешов С.Г. Документальні джерела наукової інформації: поняття, типологія, історія. – К.: УкрІНТЕІ, 1995. – 192 с
3. Ларцов В.С. Соціокультурна генеза особистості. – К. Принт-експрес, 2012. – 368 с.
4. Левшин М. Педагогічна сутність поняття «інформаційна культура особистості» // Вища освіта України. – 2002. – №3. – С. 67-74.
5. Карачинська Е. Т. Бібліотечні каталоги : навчальний посібник / Е. Т. Карачинська, В. К. Удалова. – Харків : Основа, 1992. – 160 с.
6. Ковтанюк М.Р. Роль і значення вивчення мов у формуванні професійної і гуманітарної культури спеціаліста // Актуальні проблеми формування професійної та гуманітарної культури сучасного спеціаліста / Ред. Базилевич В.Д. – К., 1994. – 4.2. – С 80-82.
7. Короткий термінологічний словник із бібліографознавства та соціальної інформації / авт. кол. Г. М. Швецова-Водка, Л. О. Черепуха, М. П. Лико [та ін.]. – К. : Книжкова палата, 1998. – 116 с.
8. Куделько Е.В. Довідник з бібліотекознавства і бібліографії / Е. В. Куделько, С. Й. Мінц ; за ред. М. П. Бронштейн. – Х. : Книжкова палата УРСР, 1969. – 250 с.
9. Кушнарєнко Н. М. Наукова обробка документів : підручник / Н. М. Кушнарєнко, В. К. Удалова. – К. : Вікар, 2003. – 328 с.
10. Лутовинова В. І. Реферування як процес мікроаналітичного згортання інформації : практич. посіб. / В.І. Лутовинова ; наук. ред. Г. М. Швецова-Водка ; ДНПБ ім. В. О. Сухомлинського. – К. : Четверта хвиля, 2007. – 72 с.

11. Пішеніна Т. І. Інформаційне забезпечення управління та реферування : навч. посіб. для дистанційного навчання / Т. І. Пішеніна, О. Ф. Шаповал ; за наук. ред. О. Б. Бутник-Сіверського. – К. : Ун-т «Україна», 2006. – 278 с.

12. Хмельницький О. О. Інформаційна культура : підготовка кадрів до інформаційної роботи : навчальний посібник / О.О. Хмельницький. – К. : КНТ, 2007. – 200 с.

13. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / Г.С. Цехмістрова. – К. : Слово, 2004. – 240 с.